

ეკატერინე ტიკარაძემ სტიქიური მოვლენების შედეგად დაზარალებულთათვის გადაცემული სახლები მოინახულა

ალიონი. 22 ივლისს, ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრმა ეკატერინე ტიკარაძემ გურიაში სტიქიურ მოვლენების შედეგად დაზარალებული ოჯახებისთვის გადაცემული სახლები

მოინახულა. ეკატერინე ტიკარაძე ეკომიგრანტებს ლანჩხუთის, ჩოხატაურის და ოზურგეთის მუნიციპალიტეტებში ესტუმრა. სოფელ აცანაში სტიქიური უბედურების შედეგად დაზარალებული შალვა წილოსანის ოჯახს ორსართულიანი კეთილმოწყობილი კაპიტალური სახლი ქ. ლანჩხუთში შეუძინეს. როგორც ამ ოჯახის დედამ **დალი ჩხაიძემ** ვეთხრა, სტიქიამ მათი ორსართულიანი საცხოვრებელი სახლი „პიზას კოშკის“ მდგომარეობაში მოაქცია და საცხოვრებლად უვარგისი გახდა. ლანჩხუთის მუნიციპალიტეტის მერიის დახმარებით, სამინისტრომ ქ. ლანჩხუთში საცხოვრებელი

სახლი შეუძინათ. „გურია ერთერთი რთული რევიონა მეწყერსაშიში ზონის თვალსაზრისით. ჩვენ სისტემატიურად ვხვდებით კომისიის წევრებს, მიმდინარეობს გეოლოგიური დასკვნის მომზადება და საჭირო დოკუმენტაციის ოპერატიულად გადაგზავნა სამინისტროში, რათა დროულად მოხდეს ეკომიგრანტებისთვის შესაბამისი თანხის გამოყოფა და სახლის შექმნა. დღეს ერთ-ერთ ასეთ ოჯახში ვიმყოფებით, ამჟამად მიმდინარეობს 60 ოჯახის შესწავლა, მათი მდგომარეობისა და დასკვნების მომზადება, იმისთვის, რომ რაც შეიძლება მალე დააკმაყოფილონ ეს ადამიანები. დღეს მინისტრთან ერთად შემოვივლით

სამივე მუნიციპალიტეტს და მივიღებთ შესაბამის გადაწყვეტილებებს“, – განაცხადა **ზურაბ ნასარაიამ**. ეკატერინე ტიკარაძემ გურიის გუბერნატორ ზურაბ ნასარაიასთან, დევნილთა და ეკომიგრანტთა სააგენტოს დირექტორ ბესარიონ სიმონიშვილთან ერთად დაბა ჩოხატაურსა და ქ. ოზურგეთშიც მოინახულა სამინისტროს მიერ შექმნილი სახლები. ბოლო ერთი წლის განმავლობაში სამინისტრომ სტიქიური მოვლენების შედეგად დაზარალებულ 176 ოჯახს შეუძინა საცხოვრებელი სახლი. 2020 წლის ბოლომდე სააგენტო ეკომიგრანტი ოჯახებისთვის დამატებით 180 სახლს შეისყიდის.

ალიონი

უძველესი გაზეთი უახლესი ინფორმაციებით!

საზოგადოებრივ-პოლიტიკური გაზეთი.

ყოველკვირეული გამოშვება. № 18 (10354) 27 ივლისი, 2020 წ. ფასი 60 თეთრი.

გაზეთი გამომცემი: 1931 წლის 5 იანვრიდან

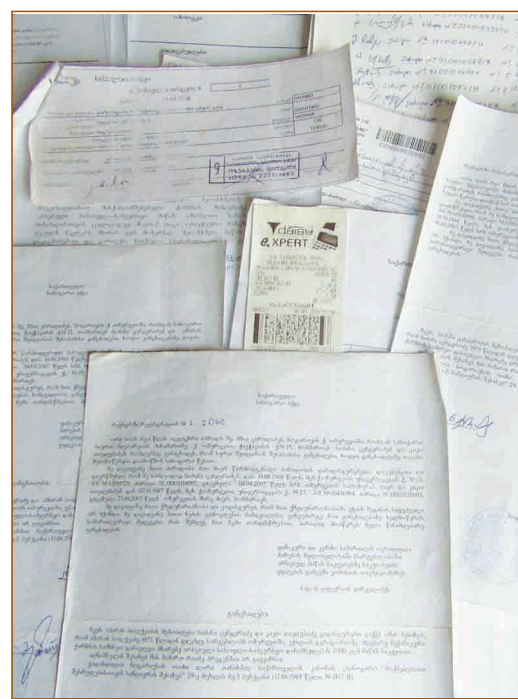
კომპანია „სამი ძეგლი“ მდინარე სუფსის ხეობაში მოსახლეობის პროტესტს არაღ აბღეპენ

ალიონი. გასულ ხუთშაბათს გაზეთ „ალიონს“ სოფელ ბაილეთიდან აცნობეს, რომ კომპანია „სამი ძეგლი“ მდინარე სუფსის აუზში ქვიშაღორღის მოპოვებას კვლავ აგრძელებდა სოფელ ბაილეთისა და სილაურის მოსახლეობის პროტესტის შედეგად გარემოსდაცველება 3-ჯერ ამოყვანიეს ექსკავატორი მდინარის ხეობიდან. ამჯერადაც ხეობაში არასამთავრობო ორგანიზაცია „ეკო“-სთან ერთად გვემზადებოდა. რაოდენ საკვირველი არ უნდა იყოს, თითოეულ მისვლაზე კომპანიის წარმომადგენლებად სულ სხვადასხვა ადამიანები გვხვდებამხოლოდ კომპანიის დირექტორი ივერი ფუტყარაძე არ იცვლება. იგი ტრადიციული დამცინავი ღიმილით ხვდება საპროტესტო აქციის მონაწილეებს თუ ჟურნალისტებს. საქართველოს პარლამენტის

რატომ ართმევენ ხალხს, ჯერ გაყიდულ, უმეღებ უკან დაბრუნებულ მიწებს..

ალიონი. ქ. ოზურგეთში, ექვლიაზე მცხოვრები 22 ოჯახისთვის მათ მფლობელობაში მყოფი 3,6 ჰექტარი მიწის ნაკვეთის გაფორმება წლებია არ ხერხდება. ექვლიელთა აქციებმა, კოლექტიურმა წერილებმა ჯერ სააკაშვილის, შემდეგ „ქართული ოცნების“ ხელისუფლების დროს ის შედეგი გამოიღო, რომ ჯერ-ჯერობით მაგანმა და მაგანმა ამ „მსუყვე ლუკმის“ გადაყლაპვა ვერ შეძლო, თუმცა ამის მცდელობა იყო, როცა ეკონომიკის სამინისტრომ 2011 წლის დეკემბერში ეს მიწები იმჟამად საქართველოს პროკურატურის თანამდებობის პირს შალვა საღირაშვილს შეასყიდინა. ამონარიდი გაზეთ „გურია ნიუსიდან“: „საპარლამენტო და ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნების დროს, მოსახლეობასთან შეხვედრისას, ოზურგეთის ამჟამინდელი კანდიდატი პარლამენტში ვიჩაშანიძე და ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს თავმჯდომარე ალექო მამეშვილი შეგვიპირდნენ, რომ მოავგარებდნენ ამ პრობლემას, მაგრამ დაპირება დაპირებად დარჩა, არჩევნებმა ჩაიარა და როგორც ამჟამად ვახდა ცნობილი, სადაო მიწის ნაკვეთი, რომელიც შემოღობილი ვვაქვს და რომელსაც დღემდე ვფლობთ, შეუსყიდა საქართველოს პროკურატურის თანამდებობის პირს შალვა საღი-

რაშვილს. ჩვენ, 22 ოჯახი კი დავეტოვეს პირში ჩალაგამოვლებული...“ –ნათქვამია პრეზიდენტისადმი მიწერილ წერილში, რომელსაც 22 ექვლიელი აწერს ხელს.“ („გურია ნიუსი“, №44, 4 ივნისი, 2012 წ.)

ეს ის ამერიოლი იყო, როცა ნაციონალურ ხელისუფლებას კალიან შამრაშა ავტორიტეტი ხალხში და არჩვენების აშპარაზა ვაგაბის საფრთხის წინაშე იღვწენ. ამიტომ ისინი არ დაუპირისპირდნენ ასამდე ამომრევებს, მით უმეტეს შალვა საღირაშვილმა მოკლე დროში აღნიშნული

მიწების ჯერ სხვა პირებზე გასხვისების და შემდეგ უკან დაბრუნების საეჭვო ოპერაციები ჩაატარა. 2012 წლის 2 აპრილიდან ეს ქონება დაუბრუნდა სახელმწიფოს უკან, რასაც საფუძვლად ეკონომიკის მინისტრის მოადგილის დავით გიორგაძის 2012 წლის ბრძანება დაედო, რომელმაც ძალადაკარგულად გამოაცხადა 36 801 კვ. მეტრი მიწის ნაკვეთის გასხვისებასთან დაკავშირებით ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრის 2011 წლის 1 დეკემბრის №1/2528 ბრძანება.

ამჯერად კი, როგორც

გაზეთი „ალიონი“ სარეკლამო მომსახურების ტარიფები

- მე-2 მთლიანი გვერდის (648 კვ.სმ) ღირებულება 120 ლარია;
- მე-3-7 (თითოეული 810 კვ.სმ) მთლიანი გვერდებისა - 150-150 ლარი;
- 1-ლი, ფერადი გვერდი მთლიანად (810 კვ. სმ) არ იყიდება, ნახევარი გვერდის (405 კვ. მ) ღირებულება 300 ლარია;
- ბოლო, მე-8, ფერადი გვერდი მთლიანად 300 ლარი ღირს;
- შიდა შავთვით გვერდებზე ფერადი ბეჭდვის შემთხვევაში გვერდის საფასური 50 ლარით იზრდება.
- პოლიტიკური რეკლამის ღირებულება ორმაგია;
- მილოცვა ფერად გვერდზე 32,40 კვ. მ-ზე, სურათით - 25 ლარი;
- სამგლოვიარო განცხადება - სიტყვა 25 თეთრი, პლუს სურათი (5X6 სმ) - 2 ლარი;
- განსვენება, ნეკროლოგი - სიტყვა 20 თეთრი, პლუს სურათი (5X6 სმ) - 2 ლარი;

საკალო ფასი: 60 თეთრი, ხელმოწერა: ერთი თვით - 2,40 ლარი, სამი თვით - 7,20 ლარი, 6 თვით -14,40 ლარი, ერთი წლით - 29,60 ლარი.

გაზეთში გამოქვეყნებული მასალების შინაარსი შეიძლება არ ემთხვეოდეს რედაქციის თვალსაზრისს. ავტორები თვითონ არიან პასუხისმგებელი ინფორმაციის სიზუსტეზე. რედაქციაში აუცილებელია ინფორმაციის განმარტება, ამ ვადის გასვლის შემდეგ პრეტენზიები აღარ მიიღება. რედაქცია ავტორებისაგან არ მიიღებს სამ ხელნაწერ გვერდზე მეტ მასალას.

გამოქვეყნებული მასალების გადაბეჭდვა აკრძალულია რედაქციიდან ნებართვის გაცემის გარეშე.

სარეკლამო კომპანია
კომპიუტერული უზრუნველყოფა
ვიორჯი გოგოლაძე
gia_77@mail.ru
551 576060
რედაქციის მისამართი: ქ. ოზურგეთი, გაბრიელ ეპისკოპოსის ქ.№3
ტელ: 558 499 100
გაზეთი
რეგისტრირებულია ოზურგეთის რაიონულ სასამართლოში 18. 11. 2004 №44/4-311
გაზეთი იბეჭდება გამომცემლობა „მერიდიანში“
მის: თბილისი, ვ. ბაგრატიონის ქ. №77

დაინყეთ ყოველი ოჩმაბათი აციონზე
«ალიონი»

რატომ ართმევენ ხალხს, ჯერ გაყიდულ, შემდეგ უკან დაბრუნებულ მიწებს..

ვეთის იჯარით გადაცემას ითხოვს, სადაც მოცვის პლანტაციის გაშენებას აპირებს.

— თუ ჩვენთვის არ შეიძლება გადმოცემა, რატომაა ეს შესაძლებელი სხვას გადაეცეს? თუკი დონორი ორგანიზაციები დაგვეხმარებოდნენ, ჩვენც გავაშენებდით აღნიშნულ ფართობზე მოცვის და სხვა კენკროვანი კულტურების პლანტაციებს — უთხრა 18 ივლისს კომპანია „მანსაროვარის“ კუთვნილი საწარმოს წინ გამართულ მოსახლეობის საპროტესტო აქციაზე ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს ექვლიან-ანასეულის მაჟორიტარ დეპუტატს დავით მდინარაძეს ექაილემა **ცისანა ჯინჭარაძე**.

მართლაც ლომიკური კითხვაა: რასაც ვერ ახერხებდნენ ადგილობრივი მფლობელი მიწის რეალური მფლობელები ვლადიმერ მანსაროვარს, რატომაა ის შმს-ს აქტივობაში ხალხის უფლებასთან დაახლოებული პირისათვის. მით უმეტეს, ექაილემა გაზეთ „ალიონს“ უამრავი მიმწერა წარმოუდგინეს საქართველოს პრემიერ-მინისტრების, ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს, სახელმწიფო რწმუნებულის თუ ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის სახელზე. პასუხები კი თითქმის იდენტური.

— 2012 წელს საპარლამენტო არჩევნებში ჩვენს საარჩევნო უბანში მიშა სააკაშვილის ხელისუფლება რომ დამარცხდა, ერთ-ერთი მიზეზი ეს მიწები იყო. 2012 წლის არჩევნებთან მოყოლებული ზვიად კვაჭანტირაძე, დავით დარჩია, მერაბ ჭანუყვაძე, არჩილ თალაკვაძე და სხვები გვიპრდებოდნენ, რომ არჩევნების დამთავრების შემდეგ ამ პრობ-

ლემას მოგვარებდნენ, მაგრამ შედეგს ხედავთ. ახლა კი, არჩევნების წინ ჩვენი მიწების სხვაზე გადაცემას აპირებენ — გვითხრა **კაკო თავლეშაძე**.

— უუნარიანობა კარგად იცით, რა მოხდა 2008 წელს, როცა იმჟამინდელი კანონის შესაბამისად მიწების ლეგალიზებას ვაპირებდით. აზომებით ნახაზებისთვის შევიტანეთ შესაბამისი თანხა — 1190 ლარი შპს „უილტრა იეს“-ის ანგარიშზე. მივიღენ, აზომეს, შეადგინეს ნახაზები. შემდეგ მოვიდა ლეგალიზაციის კომისიის თავმჯდომარე ვალია ვირკელიძე, სხვები. გვითხრეს, არსებული პანონი თქვენ ამ მიწებს საკუთრებაში დაგიბრუნებთ... მერე, რა ჩვენი ბრალია, რომ კომისიაში რაღაც ხდებოდა და პროკურატურამ დაიწყო მათი საქმიანობის შესწავლა. საბოლოოდ ჩვენ დაგზარადდით. გაველეს დრო, 2009 წლის იანვრიდან ცვლილება შევიდა ლეგალიზაციის კანონში და დავეტოვეს პირში ჩალაგამოვლებული. წლებია ვიბრძვით. 2013 წელს საქართველოს პროკურატურასაც კი მივმართეთ, რათა გამოეძიათ მიწის ლეგალიზაციის დროს თუ რატომ არ გავგვიფორმეს მიწები, სად გაქრა ჩვენი დოკუმენტები, მაგრამ მოგვივიდა პასუხი, რომ არ იკეთებოდა სისხლის სამართლის კანონით გათვალისწინებული დანაშაული და გამოიძიებას ვერ დაიწყებდნენ... ვიძახით, დაგვეხმარეთ, რაღაც ფორმით გადმოგვეცით ჩვენს მფლობელობაში არსებული მიწები, გვინდა სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივის დაფუძნება... ვერ სათბურების მოწყობას ვგეგმავდით, შემდეგ კენკროვანი კულტურების გაშენებას, მაგრამ მიწების გაუ-

ფორმებლობს გამო ვერც ერთ ფონდებში ვერ შევიტანეთ პროექტი — გვითხრა უნივერსიტეტის ქუჩის მცხოვრებმა **მერაბ ჩიჩუაძე**.

რატომ არის ექაილემა მიწები სოფელ ლისაურის ბაღანსზე?

ექაილემა გასული საუკუნის 60-იანი წლებიდან ძალიან ბევრი სასოფლო-სამეურნეო საკარგული დაკარგეს. ნაწილი მეფრინველეობის ფაბრიკას გადაეცა, ნაწილი — მანქანათმშენებელ ქარხანას. 90-იან წლებში ლეკიანში — ჰექტრებით მიწა, აქოდა 3-კილომეტრიანი ზოლიად დაკარგეს, თუმცა ადგილობრივმა ხელისუფლებამ შემდეგ გაყიდა... ეს 22 ოჯახი, 50-იანი, 60-იანი წლებიდან მოყოლებული რომლებსაც კოლმეურნეობის დროს გაპიროვნებული ჰქონდათ ეს ფართობი, მოჰყავდათ სიმინდი და კოლმეურნობას აბარებდნენ, საიდანაც შრომადღის სახით აძლევდნენ მოსავლის ნაწილს და ფულად ანაზღაურებასაც, პრივატიზაციის დროს ითხოვდნენ ამ მიწების საკუთრებაში დაკანონებას. ქალაქის იმჟამინდელი ხელმძღვანელობის აზრით, უმჯობესი იყო, ეს მიწები ამ ხალხს მფლობელობაში ჰქონოდათ, რადგან საჭიროების შემთხვევაში ქალაქს გაფართოება შეეძლებოდა. მოხდა კი პირიქით, 2004 წელს მიწები **სოფელ ლისაურს გადასცემს. ამის მოტივაცია ის იყო, რომ სოფელ ლისაურის ბაგამ-ობაში მფლობელი მანსაროვარის შვილები დაიწყებდნენ მიწების განაწილებას. ჩვენ პროექტების დაწერა შეგვიძლია და ფონდებში წარდგენა. — გვითხრა ასევე უნივერსიტეტის ქუჩის მცხოვრებმა კაკო თავლეშაძემ.**

გაზეთი „ალიონი“ განაგრძობს ამ საკითხზე მუშაობას.

ექაილემა ქ. ოზურგეთში ალუმიინის სხეულების საწარმოს მშენებლობის პროექტს აპროტესტებენ

ალიონი. 18 ივლისს, ქ. ოზურგეთში, (ექვლია), ყოფილი მანქანათმშენებელი ქარხნის (იგი ამჟამად ინდურ კომპანია „მანსაროვარს“ ეკუთვნის), მიმდებარე ტერიტორიაზე ექაილის უბნის მოსახლეობამ არაპოლიტიკური საპროტესტო აქცია გამართა. ისინი აქ მკორადი ნედლეულისაგან ფერადი ლითონების (ალუმინის სხეულების) წარმოების საწარმოს აგების მცდელობას აპროტესტებდნენ. აღნიშნულ პროექტზე სკოპინგის დასკვნის გაცემის შესახებ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრმა ლევან დავითაშვილმა უკვე მოაწერა ხელი, თუმცა **სკოპინგის ანგარიშს ადგილობრივი მოსახლეობა** და იგი 17 ივლისს გამოაქრეს სოფელ ლისაურის

ბიკ დასტურებს. დღეს ჩვენს ბეჭდვებს აქვს საქართველოს მკორე მდინარეებს შორის ტყვით ცვლაზე დაბინძურებული მდინარე ბუჯი. სხვებთან ერთად წლები ვიბრძოდით, არ მივეციტ ტყვიის გადამამუშავებელი საწარმოს აგების უფლება, ახლა კი ტოქსიკურ საწარმოს აშენებას გვემევენ. მშპ პირის ღელა ვარ, ვიცი რას ნიშნავს ასეთი საწარმო დასახლებულ უბანში. მშვიდობიანი აქციების საშუალებით ვიბრძოდით, რომ ოზურგეთის ახალი უბელებზე აგებოდათ — გვითხრა ექაილემა **ხათუნა ცირეკიძე**.

— რატომ არაფერს გვეკითხებიან. არ გვიხდა მკენე საწარმო დასახლებულ პუნქტში. შეიძლება გვყავს, შევიღო-შვილები, რატომ უნდა აშენდეს — განაცხადა **ცირი ხუნდაძე**.

— რატომ მიხედობინებ მკენე საწარმო უნდა აშენდეს აქ, რაღაც ისეთი გააკეთონ, ეკოლოგიურ ზიანს რომ არ მოუტანს ქალაქს, მდინარი აუზს, მოსახლეობას? — დასვა კითხვა პედაგოგმა **ნატო ვიბრძინიძე**.

აქციაზე „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ ოზურგეთის ორგანიზაციის თავმჯდომარე, სოფელ ჭანიეთის მაჟორიტარი დეპუტატი ოზურგეთის საკრებულოში **დავით მყავანძე** მივიდა.

— დავით, მერ აქ არავის მოუწვევიხარ. ჩვენ აქ პოლიტიკური აქცია არ გვაქვს. ნუ გამოიფნებ ამ აქციას ვიწრო პოლიტიკური მიზნით — მიმართა მას ექაილემა **აფთხილი ბერიშვილი**.

თუმცა აქციის სხვა მონაწილეებს არანაირი პოლიტიკური განცხადება არ

გაუკეთებიათ.

ამ უბანზე აქციის მონაწილეები ადგილობრივი ხელისუფლებიდან თანადგომას ითხოვენ.

ექვლიან-ანასეულიის მაჟორიტარმა დეპუტატმა **დავით მდინარაძე** ჩვენთან განაცხადა, რომ მან მოუხმინა მოსახლეობას, ცვლაფერი ჩაინიშნა და ამ საკითხებს მუნიციპალიტეტის ხელმძღვანელებთან ერთად განიხილავენ.

— ეს არ იყო პოლიტიკური აქცია, მესმის უბნის მოსახლეობის სამართლიანი გულისტკივლი. მე ჩემი ამოძრეველების გვერდით ვდგავარ — გვითხრა მან.

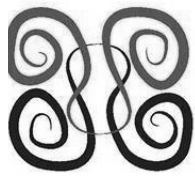
აქციის დაწყების წინ გაზეთი „ალიონი“ კომპანია „მანსაროვარის“ და „ველიადამამუშავებლის“ მენეჯერს თამარ თავაძეს შეხვდა.

თამარ თავაძის თქმით ისინი უახლოეს დღეებში ადგილობრივ მოსახლეობასთან შეხვედრა გეგმვენ. იგი აქციას არ დასწრება.

გაზეთმა „ალიონი“ გასულ პარასკევს დავით მდინარაძეს კვლავ ესაუბრა:

— გურიის გუბერნატორ ზურაბ ნასრაიის, ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის მერის მოადგილე ოსიკო თითიაძეს უკვე ვესაუბრე ექაილის უბანში ალუმინის სხეულების საწარმოს მშენებლობის მიზანშეწონილობის საკითხზე. ისინი აცხადებენ, რომ მოსახლეობასთან თანხმობის გარეშე საწარმო არ აშენდება. ახლა მიწის საკითხსაც ვსწავლობ. იმედს ეს თემაც ხალხის სასარგებლოდ გადაწყვედა. — გვითხრა **დავით მდინარაძე**.

პროექტი: „ნარჩენები და გარემო“
ოზურგეთის მუნიციპალური ნარჩენების მართვის
2018-2022 წლების გეგმის მონიტორინგი:
შესრულებული სამუშაოები, პრობლემები, გამოწვევები

მდექის გურიის რეგიონალური
კომიტეტი

2014 წლის 27 ივნისს საქართველომ ხელი მოაწერა „საქართველო-ევროკავშირის ასოცირების შესახებ შეთანხმებას“. ამ ხელშეკრულებით, ქვეყანამ აიღო ვალდებულება, გაატაროს რეფორმები და უზრუნველყოს ქვეყნის კანონმდებლობის ევროკავშირის 300-მდე სამართლებრივ აქტთან პროგრესული დაახლოება (ეტიკაბორივად, შეთანხმებული ვადების მიხედვით), მათ შორის, გარემოს დაცვისა და მდგრადი განვითარების სფეროში.

საქართველოს გარემოს დაცვის მოქმედებათა ეროვნული პროგრამის შემუშავება განპირობებული იყო საქართველოს კანონმდებლობით, ასევე საერთაშორისო ორგანიზაციებთან აღებული ვალდებულებებით, 1996 წელს მიღებულ იქნა კანონი „გარემოს დაცვის შესახებ“, რომელიც ითვალისწინებს გარემოს დაცვის მოქმედებათა რეგულარულ შემუშავებასა და განხორციელებას საქართველოს გარემოს დაცვის მოქმედებათა მეორე

ეროვნული პროგრამა 2012-2016 წლებისთვის მიღებულ იქნა საქართველოს მთავრობის 2012 წლის 24 იანვრის 127 განკარგულებით

ასოცირების ხელშეკრულების ფარგლებში საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 1 აპრილის 160 დადგენილების საფუძველზე დამტკიცდა ნარჩენების მართვის 2016-2030 წლების ეროვნული სტრატეგია (ნმეს) იგი შემუშავებულია ნარჩენების მართვის კოდექსისა და ევროკავშირის საქართველოს ასოცირების შესახებ შეთანხმებით გათვალისწინებული დირექტივების მოთხოვნების შესაბამისად. სტრატეგიის მიზანია საქართველოში ნარჩენების მართვის განვითარების პროცესის პარამონიზება ევროპის ნარჩენების მართვის პოლიტიკასთან.

ამავდროულად დამტკიცდა ნარჩენების მართვის 2016-2020 წლების ეროვნული სამოქმედო გეგმა,

2018 წლის 22 მაისის 1124 განკარგულების სა-

ფუძველზე დამტკიცდა საქართველოს გარემოს დაცვის მოქმედებათა მესამე ეროვნული პროგრამა, რომელიც განსაზღვრულია 2018-2022 წლებისთვის. ამ სამოქმედო გეგმის ერთერთი პრიორიტეტული მიმართულება არის ქვეყანაში ნარჩენების მართვის სფეროში არსებული გამოწვევების დაძლევა

ყოველივე ზემოხსენებულის საფუძველზე შემუშავდა „ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის 2018-2022 წლების მუნიციპალური ნარჩენების მართვის გეგმა“- ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის მერის 21-76 (12.04.2018 წელი) ბრძანების საფუძველზე, გეგმა დამტკიცდა ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს 2017 წლის 5 ივლისის სხდომაზე. გეგმის მიზანია მუნიციპალური ნარჩენების მართვის განვითარების პროცესის პარამონიზება ნარჩენების მართვის ეროვნულ პოლიტიკასთან. იგი წარმოადგენს დოკუმენტს, რომელიც ექვემდებარება განახლებას და შესაბამის კორექტირებას.

ამ გეგმის განხორციელება შედის იმ სავალდებულო ღონისძიებათა ნუსხაში, რომელთა

შესრულებაზეც საქართველომ ევროკავშირთან ასოცირების ხელშეკრულების ფარგლებში აიღო ვალდებულება.

„სტრატეგიული კვლევებისა და განვითარების ცენტრის“ მხარდაჭერით, „სამოქალაქო საზოგადოების ინიციატივის“ ფარგლებში, რომელსაც ახორციელებს ქართული ორგანიზაციებიდან შემდგარი კონსორციუმი, კონრად ადენაუერის ფონდის ხელმძღვანელობით, ხორციელდება პროექტი, რომელიც ითვალისწინებს ევროკავშირთან ასოცირების ხელშეკრულებით აღებული ვალდებულებების შესრულების მონიტორინგს.

წარმოდგენილი პროექტის ფარგლებში, ძალაღობისაგან დაცვის ეროვნული ქსელის გურიის რეგიონალური კომიტეტი, ა/ო „ქალები რეგიონის განვითარებისთვის“ კოალიციაში ახორციელებს პროექტს „ნარჩენები და გარემო“ და შესაბამისად, ახორციელებს „ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის 2018-2022 წლების მუნიციპალური ნარჩენების მართვის გეგმის“ რამდენიმე ამოცანის შესრულების მონიტორინგს. პროექტის მიზანია: ევროკავშირთან ასოცირების ხელშეკრულებით გათვალისწინ-

ქალები რეგიონის განვითარებისთვის
WOMEN FOR REGIONAL DEVELOPMENT

ნებული ნარჩენების მართვის ეროვნული სამოქმედო გეგმის განხორციელების ხელშეწყობა. პროექტის მიხედვით გათვალისწინებული საქმიანობები: 2018-2022 წლის მუნიციპალური ნარჩენების მართვის სამოქმედო გეგმის შესწავლა ექსპერტის მიერ. გეგმით გათვალისწინებული საქმიანობების შესრულების მონიტორინგი. მუნიციპალიტეტის სამოქმედო გეგმის მიხედვით 2018 წლის საქმიანობის შესრულების ანგარიშის და 2019 წლის საქმიანობის მიმდინარეობის მონიტორინგის საფუძველზე ანალიზის და დასკვნის მომზადება.

მონიტორინგის შედეგად გამოვლენილი პრობლემების ადვოკატირება ექსპერტის მიერ რეკომენდაციების პაკეტის მომზადება მუნიციპალიტეტისთვის

პროექტის საქმიანობა დაიწყო 2019 წლის ოქტომბერში, პროექტში ჩართო ექსპერტი გარემოს დაცვის

საკითხებში, ბატონი თემურაზ კეკელაძე- (მწვანეთა მოძრაობა- დედაქალაქის მებრძოლები).

თავდაპირველად ოზურგეთის მერიის შესაბამისი სამსახურიდან (ოზურგეთის მერიის არ არსებობს გარემოს დაცვის განყოფილება, არსებობს გარემოს დაცვის სპეციალისტის შტატი ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის ზედამხედველობის სამსახურის შემადგენლობაში და ა(ა)იპ „ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის მომსახურების ცენტრი“) გამოთხოვილი იქნა დოკუმენტაცია „მუნიციპალური ნარჩენების მართვის სამოქმედო გეგმის“ და მისი განხორციელების შესახებ, მასალა საკმაოდ მწირი აღმოჩნდა. როგორც მერიაში განმარტეს, ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის მერიის რეორგანიზაციის გამო არსებული სამოქმედო გეგმით საქმიანობა არ ხორციელდებოდა და შესაბამისად, განხორციელების ვადებიც შეიცვალა.

შეხვედრა მუნიციპალიტეტის გარემოს დაცვის სამსახურის თანამშრომლებთან

მუნიციპალური ნარჩენების მართვის 5 წლიანი გეგმიდან მონიტორინგისთვის შეირჩა ის საქმიანობები, რომლებიც უნდა განხ-

ორციელდებოდა 2018 წელს და 2019 წლის ბოლომდე.

ამოცანა 1.1
ნარჩენების მართვის კანონმდებლობის ეფექ-

ტიანი აღსრულება, დაზინძურების ცხელი წერტილების შემცირება
ამოცანა 3.1
ნარჩენების შემროვნებისა და ტრანსპორტირების ოპერატორების მიერ კანონმდებლობით განსაზღვრული მოთხოვნების შესრულება.
ამოცანა 3.2
ნარჩენების შემროვნების მინიმალური ეროვნული მაჩვენებლების
ამოცანა 4.1
სტიქიური ნაგა-

ვსაყრდენების დახურვა რამდენიმე დღის განმავლობაში
ამოცანა 5.1
ქალაქის მიწის, მშენებლის და ალასტიკის წარმოქმნის წყაროსთან სეპარირების სისტემის ჩამოყალიბება
ამოცანა 6.2
კერძო სექტორიდან ხარჯების სრულად ამოღების სისტემის შემუშავება
ამ დოკუმენტის შესწავლის შედეგად ცნობილი გახდა, რომ ოზურგეთის მუნიციპალიტეტში 2006 წლი-

შეხვედრა ა(ა)იპ „ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის მომსახურების ცენტრის“ ხელმძღვანელთან, ბატონ თენგიზ ქუტიბისთან

დან ფუნქციონირებდა ურეკის ნაგავსაყრელის პოლიგონი, რომელზეც 2013 წელს მოეწყო ნარჩენების

გადამტკიცებითი სადგური, საიდანაც ნაგვის გადაზიდვა ხდება ს. მერიის ნაგავსაყრელზე.

ამოცანა 1.1 ნარჩენების მართვის კანონმდებლობის ეფექტიანი აღსრულება, დაბინძურების ცხელი წერტილების უმცირესობა, 2018 წელი

განსახორციელებელი ღონისძიებები: ინსპექტირების გეგმის შემუშავება, განხორციელება

შედეგი: დაბინძურების ცხელი წერტილების შემცირება

ინდიკატორი: ინსპექტირებული ობიექტების რაოდენობა

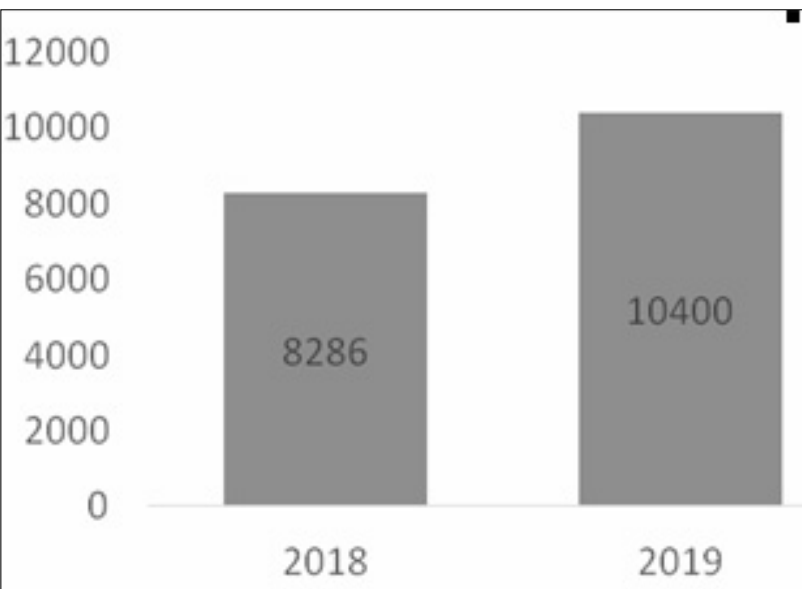
პასუხისმგებელი: ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის მერია, ა(ა) იპ „ოზურგეთის მუნიციპალური მომსახურების ცენტრი“

სტიქიური ნაგავსაყრელების გაწმენდითი სამუშაოები

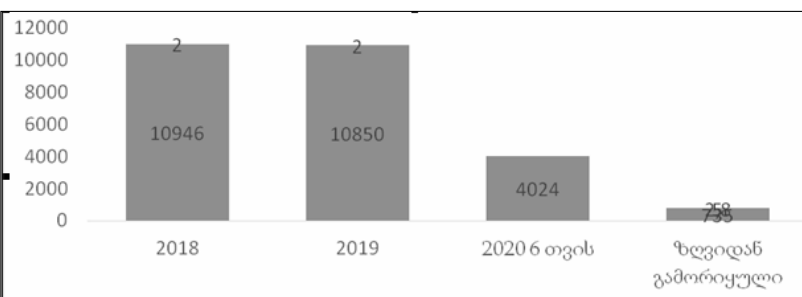

შეგროვილი და ნაგავსაყრელებზე ტრანსპორტირებული ნარჩენების რაოდენობა პროგნოზის მიხედვით

მუნიციპალური მომსახურების ცენტრის თანამშრომლები ასუფთავებენ ურეკი ნატანების ტერიტორიას

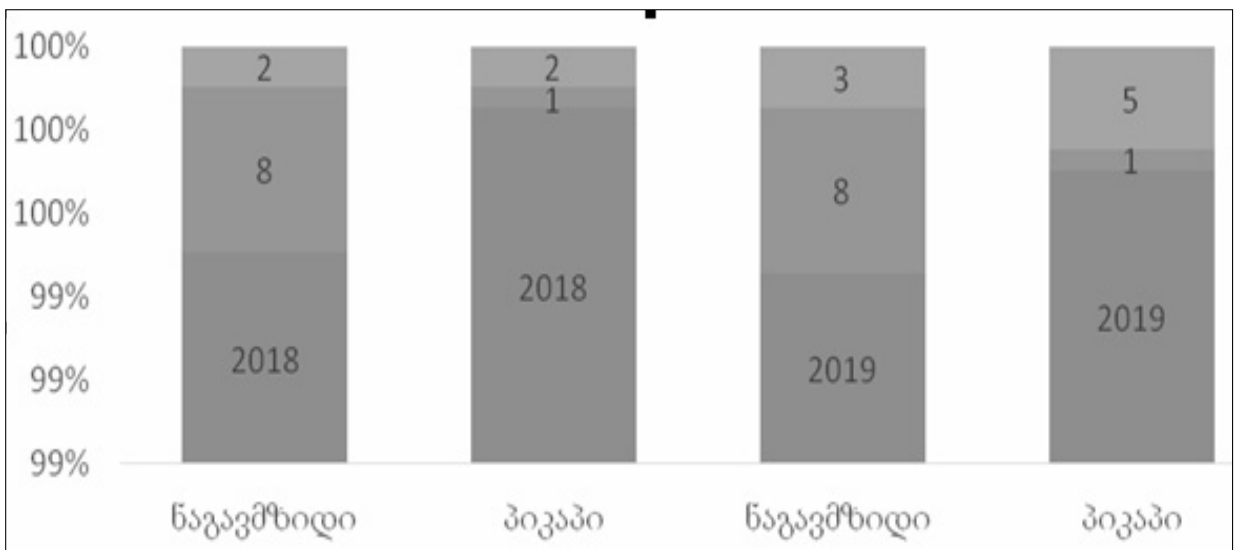
შეგროვილი და ნაგავსაყრელებზე ტრანსპორტირებული ნარჩენების რაოდენობა რეალურად

მდინარე „ბაზრის წყალის“ დასუფთავება

ა(ა) იპ ოზურგეთის მომსახურების ცენტრის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა

ასე გამოიყურება მდინარე ნატანები

მოსახლეობა არ ერიდება ქუჩაში ნაგვის დაყრას

ეს ფოტოები მუნიციპალიტეტის სოფლებში პროექტის ჯგუფის მიერ ჩატარებული მონიტორინგის დროს არის გადაღებული, სოფელ დვაბზუში, მდინარე ნატანების მიმდებარე ტერიტორიაზე

საკანონმდებლო ბაზა:
ნარჩენების მართვის კოდექსი
თავი I მუხლი 8. დანაგვიანების აკრძალვა

1. აკრძალულია ნარჩენის (ნარჩენების) გარემოში დაგდება (დაყრა), გადაღება (გადაყრა) ან/და მიტოვება ნარჩენების შეგროვების კონტინერებისა და ობიექტების გარეთ.

3. მუნიციპალიტეტი, რომლის ტერიტორიაც დანაგვიანდა, უფლებამოსილია მოსახლეობის დანაგვიანებულს ამ ტერიტორიის დასუფთავება. თუ დანაგვიანებულის დადგენა ან მოცილება შეუძლებელია, მუნიციპალიტეტს შეუძლია მის მიერ მითითებულ გონივრულ ვადაში ტერიტორიის დასუფთავების ვალდებულება ტერიტორიის მფლობელს დააკისროს.

თავი X. მუხლი 32. სამშენებლო ან სხვა ინერტული ნარჩენებით გარემოს დანაგვიანება

1.1 მ3-მდე მოცულობის სამშენებლო ან სხვა ინერტული ნარჩენით გარემოს დანაგვიანება –გამოიწვევს ფიზიკური პირის დაჯარიმებას 200 ლარის ოდენობით, იურიდიული პირის დაჯარიმებას 500 ლარის ოდენობით.

2.1 მ3 ან 1 მ3-ზე მეტი მოცულობის სამშენებლო ან სხვა ინერტული ნარჩენით გარემოს დანაგვიანება –გამოიწვევს ფიზიკური პირის დაჯარიმებას 500 ლარის ოდენობით, იურიდიული პირის დაჯარიმებას 1500 ლარის ოდენობით.

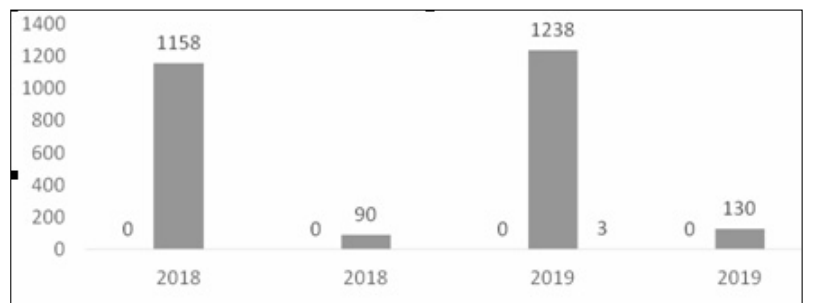
ის, რომ ეს სოფელი/ქალაქი/შენი და ნაგავი ქუჩაში არ უნდა დაყაროს, ამის შესახებ როგორც ჩანს, სჭირდება ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის მოსახლეობას. პროექტის მიმდინარეობის პერიოდში მერიის შესაბამისი სამსახურების ჩართულობით შეიქმნა საკოორდინაციო ჯგუფი, რომელთა ძალისხმევით ბიუჯეტიდან 30 000 ლარი გამოიყო გარემოს დაბინძურების საკითხებზე მოსახლეობის ცნობიერების ამაღლების მიზნით, რაც გულისხმობს ტრენინგების, სემინარების, ვორკშოპების ჩატარებას ახალგაზრდებთან, რომლებიც თავის მხრივ ინფორმაციას გაავრცელებენ თავიანთ თემებში. ჩვენს მიერ ამ მიზნით მომზადდა პროექტი, მაგრამ „კოვიდ 19“-ით

გამოწვეული მოვლენების გამო ჯერჯერობით პროექტი შეჩერებულია **ექსპერტის დასკვნა** : მუნიციპალიტეტის ნარჩენების მართვის 2018-2022 წლების სამოქმედო გეგმის მიხედვით განსაზღვრულია მუნიციპალიტეტის ნარჩენების წარმოქმნის სპაროგნოზო მონაცემები: 2018 წლისთვის 8286 ტ და 2019 წლისთვის 10400 ტ.

ა(ა)იპ „ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის მომსახურების ცენტრი“-ს მიერ მოწოდებული ინფორმაციის მიხედვით (გ/1010-011-2-20200110-1353 10/01/2020) 2018 და 2019 წლებში შეგროვებული და გატანილი იქნა ნაგავსაყრელზე: 2018 წ. - 10946 ტ. საყოფაცხოვრებო ნარჩენი. 2019 წ.-10850 ტ. საყოფაცხოვრებო ნარჩენი. 2019 წ. - ურეკი - შეკვეთილის პლაჟიდან შეგროვებული და გატანილი იქნა ნაგავსაყრელზე 735 ტ. ზღვის მიერ გამოიყვლი სხვადასხვა ნარჩენები

ხოლო, ოზურგეთის მუნიცი-

მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე განთავსებულ ურნათა რაოდენობა

პალიტეტის მერის 2019 წლის 6 დეკემბრის 15773 წერილის მიხედვით კი ნაგავსაყრელზე შეტანილი იქნა 13627 ტ ნარჩენი.

ზემოთქმული გვაფიქრებინებს, რომ ხარვეზია აღრიცხვიანობის საკითხში, რაც არ გვაძლევს სწორ სურათს.

ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის მერის 2019 წლის 6 დეკემბრის 15773 წერილის თანახმად, მუნიციპალიტეტში მიმდინარე ქვეპროგრამა გულისხმობს მუნიციპალიტეტის ტერიტორიის დასუფთავების უზრუნველყოფას, რაც თავის მხრივ მოიცავს ქუჩებისა და მისი მიმდებარე ტერიტორიის დაგვას და ნაგვის ურნებში განთავსებას. ამ მიმართულებით მუნიცი-

პალიტეტს ემსახურება 46 მექოზე, რომლებიც ყოველდღიურად ასუფთავებენ 653 კმ ფართობს. ამ მონაცემების მიხედვით დღეში ერთი მექოზე ასუფთავებს 13,98 კმ ფართობს, რაც ძალიან მიზერული მაჩვენებელია.

ამონარიდი წერილიდან:
(გ/10 10-011-2-202001101353 10/01/2020)

ა(ა) იპ „ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის მომსახურების ცენტრი“

„გარდა იმისა, რომ მომსახურების ცენტრი ასრულებს დაგეგმულ დასუფთავებისა და ნარჩენების გატანის სამუშაოს, პერიოდულად ეწყობა დასუფთავების აქციები, რომელშიც მონაწილეობას იღებენ მომსახურების ცენტრის ადმინისტრაციის თანამშრომლები და მოიცავს, როგორც მუნიციპალიტეტის სოფლებთან დამაკავშირებელი გზების მიმდებარე ტერიტორიის და სოფლების ცენტრალური მოედნების დასუფთავებას, ასევე ურეკი-შეკვეთილის სანაპირო ზოლის

„გარდა იმისა, რომ მომსახურების ცენტრი ასრულებს დაგეგმულ დასუფთავებისა და ნარჩენების გატანის სამუშაოს, პერიოდულად ეწყობა დასუფთავების აქციები, რომელშიც მონაწილეობას იღებენ მომსახურების ცენტრის ადმინისტრაციის თანამშრომლები და მოიცავს, როგორც მუნიციპალიტეტის სოფლებთან დამაკავშირებელი გზების მიმდებარე ტერიტორიის და სოფლების ცენტრალური მოედნების დასუფთავებას, ასევე ურეკი-შეკვეთილის სანაპირო ზოლის

ამონარიდი 3.1. ნარჩენების შებენიერებისა და ტრანსპორტირების ოპერატიურობის მიმართ განსაზღვრული მოთხოვნების შემსრულებლობა, 2020 წელი

გასატარებელი ღონისძიებები:

შესაბამისი ელექტრონული პლატფორმის შექმნა

ტექნიკური დოკუმენტაციის სამუშაოთა აღწერილობის მომზადება, შესაბამისი სახელმძღვანელო დოკუმენტის შექმნა.

შედეგი: მუნიციპალური ნარჩენების შეგროვებისა და მართვის ტრანსპორტირების რეგისტრაციის სისტემის შექმნა;

მომსახურების ეფექტურობის ამაღლება

ინდიკატორი: საქმიანობის რეგისტრაცია

პასუხისმგებელი: ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის მერია

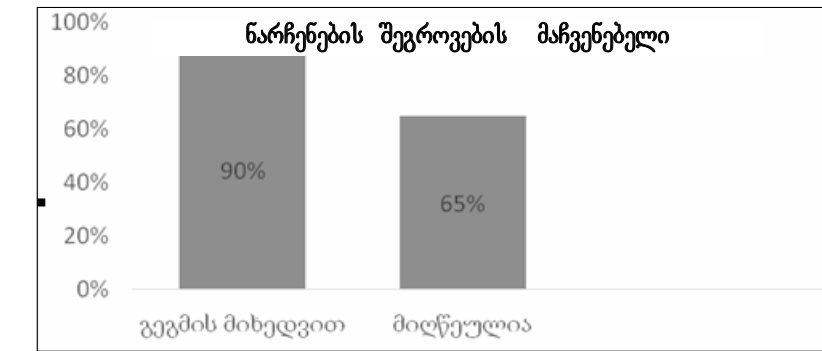
საკანონმდებლო ბაზა: საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 29 მარტის № 114 დადგენილებით განსაზღვრული წესის შესაბამისად უნდა ხორციელდებოდეს:

ა) ნარჩენების შეგროვება ან/და ტრანსპორტირება;

ბ) 50 ტონაზე მეტი არასახიფათო ნარჩენის დროებითი შენახვის ობიექტის მოწყობა და ოპერირება

კომენტარი: მუნიციპალური სამოქმედო გეგმის შესაბამისად 2018 წელს უნდა დასრულებულიყო მუნიციპალური ნარჩენების შეგროვებისა და ტრანსპორტირების რეგისტრირებული სისტემა, პასუხისმგებელი შესრულებაზე ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის მერია, ა(ა) იპ „ოზურგეთის მომსახურების სერვის ცენტრი“.

ა(ა) იპ „ოზურგეთის მუნიციპალური სერვის ცენტრის“ ხელმძღვანელის, ბ-ნ თენგიზ ქუტიძის ინფორმაციით, ნარჩენების გატანა ხდება სოფელ მერიაში არსებულ ნაგავსაყრელზე, ამჟამად უკვე არსებობს საქმიანობის შესაბამისი ელექტრონული პლატფორმა, ხდება აღრიცხვიანობა, ნარჩენების გატანის თაობაზე

მონაცემები მიწოდება მუნიციპალური განვითარების ფონდს.

საკანონმდებლო ბაზა: ნარჩენების მართვის კოდექსი, თავი V მუხლი 17

1. სახიფათო ნარჩენების წარმოქმნა, შეგროვება და ტრანსპორტირება, აგრეთვე მათი დამუშავება და დასაწყობება ისე უნდა განხორციელდეს, რომ უზრუნველყოფილ იქნეს გარემოს და ადამიანის ჯანმრთელობის დაცვა.

როგორც ბ-მა თენგიზ ქუტიძემ აღნიშნა, მათ კომპეტენციაში ე.წ. „სახიფათო ნარჩენები“ და „სამედიცინო ნარჩენები“ არ შედის.

რაც შეეხება სამედიცინო ნარჩენებს, მისივე ინფორმაციით, ხდება მათი ტრანსპორტირება შპს „მედალფას“-ს მიერ ქალაქ ბათუმში, შესაბამისი პირობების დაცვით.

ამონარიდი 3.2. ნარჩენების შებენიერების მიზნით მინიმალური მართვის მაჩვენებლის მიღწევა 2018-2020 წელი

გასატარებელი ღონისძიებები : მდინარე სოფისწყალზე ატენარებული ნარჩენების შეგროვება, 2019 წელი

საჭიროების შეფასების საფუძველზე, ნარჩენების შეგროვებისა და ტრანსპორტირების გასაუმჯობესებლად, კონტინერებით და მანქანა მექანიზმებით უზრუნველყოფა,

შედეგი: წარმოქმნილი მუნიციპალური ნარჩენების 90 %-ის შეგროვება

ინდიკატორი: სერვისის მიწოდების დაფარვის არეალი, მომსახურების მიწოდებით დაფარული ადმინისტრაციული ერთეულების რაოდენობა.

პასუხისმგებელი: ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის მერია, ა(ა) იპ „ოზურგეთის მუნიციპალური მომსახურების ცენტრი“

საკანონმდებლო ბაზა: ნარჩენების მართვის კოდექსი, თავი IV. მუნიციპალური ნარჩენების მართვა

მუხლი 16. მუნიციპალური ნარჩენების შეგროვება და დამუშავება

1. მუნიციპალიტეტმა უნდა უზრუნველყოს:

ა) მუნიციპალური ნარჩენების შეგროვება და ამ მიზნით მუნიციპალური ნარჩენების შეგროვების სისტემის დანერგვა და გამართული ფუნქციონირება;

ბ) მუნიციპალური ნარჩენების სეპარირებული შეგროვების სისტემის ეტაპობრივი დანერგვა და გამართული ფუნქციონირება

ექსპერტის დასკვნა: 2020 წლისთვის განსაზღვრულია ნარჩენების შეგროვების მინიმალური მაჩვენებლის (90%) მიღწევა. მიწოდებული ინფორმაციის თანახმად ეს მაჩვენებელი 60-65%-ია.

წყარო: გ/121 121-011-2-202-006151418 . 15/06/2020, ა(ა) იპ ,, ოზურგეთის მუნიციპალური მომსახურების ცენტრი“

ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის ფართობია 673,97 კმ2. მოსახლეობა შეადგენს 78 600 კაცს.

ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის შემადგენლობაში შედის: 1 ქალაქი, 4 დაბა და 24 სოფელი. სულ ახლახანს დაამატა მე- 5 დაბა, კურორტ გომისძისა და მიწა დაბის სტატუსი ქალაქი ოზურგეთი ფართობი - 8,2 კმ²

მოსახლეობა - 20,7 ათასი ნარჩენების მართვის მუნიციპალური სამოქმედო გეგმის მიხედვით განსაზღვრული იყო ნაგავშენების გადაადგილების ექვსი საგარეო მარშრუტი : **წყარო:** ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის 2018-2022 წლების მუნიციპალური ნარჩენების მართვის გეგმა

მიღებული ინფორმაციით მარშრუტების სქემა არ შეცვლილა. **წყარო:** გ/10 10-011-20-202001101353 ა(ა) იპ ,, ოზურგეთის მუნიციპალური მომსახურების ცენტრის“ დირექტორი თენგიზ ქუტიძე

თუცა არ არის გაანალიზებული შედეგები, როგორ გაიზარდა ურნების რაოდენობა, გატანის ინტენსიობა, თითოეული მარშრუტიდან შერეული ნარჩენების რაოდენობა. ნარჩენების მართვა მხოლოდ ნაგვის გატანით შემოიფარგლება

ამოცანა 4.1. სტიქიური ნაგავსაყრდენების რამდენიმე - 2018- 2020 წელი

გასატარებელი ღონისძიება: ნარჩენების განთავსების სპონტანური ადგილების სრული ინვენტარიზაცია, დასუფთავება, ტერიტორიის აღდგენა

შედეგი: სტიქიური ნაგავსაყრელების არარსებობა

ინდიკატორი: დასუფთავებული და აღდგენილი სტიქიური ნაგავსაყრელების რაოდენობა

პასუხისმგებელი: ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის მერია, ა(ა) იპ ,, ოზურგეთის მუნიციპალური მომსახურების ცენტრი“

საკანონმდებლო ბაზა: ნარჩენების მართვის კოდექსი **მუხლი 8.**

4. მუნიციპალიტეტის ტერიტორიის დასუფთავების ვალდებულება მუნიციპალიტეტს ეკისრება, თუ აღნიშნული ტერიტორია კერძო საკუთრება არ არის.

ექსპერტის დასკვნა: გ ე გ მ ი ს XI დანართის მიხედვით მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე აღრიცხული იყო 37 სტიქიური ნაგავსაყრელი, საერთო ფართობით 14765 კვმ. მოწოდებული ინფორმაციის თანახმად ისინი ლიკვიდირებულია. (იხ. ფოტოები)

2019 წელს აღირიცხა 2 სტიქიური ნაგავსაყრელი და მოხდა მათი ლიკვიდაცია ინფორმაციის წყარო: გ/121 121-011-2-202006151418 . 15/06/2020, ა(ა) იპ ,, ოზურგეთის მუნიციპალური მომსახურების ცენტრი“. ამ დოკუმენტში არაფერია ნათქვამი სოფელ შემოქმედის გზაზე არსებული სპონტანური ნაგავსაყრელების, (სამშენებლო ნაგავის შესახებ), ლიკვიდირებულია თუ არა ისინი (იხ. ფოტოები)

ამოცანა 5.1 ძალადღის მიწის, მტკიცის და პლასტიკის წარმოქმნის წყარო-სთან სპარირების სისტემის ჩამოყალიბება, 2019 წელი

გასატარებელი ღონისძიება: 1.საჯარო სკოლებსა და სკოლაშენი ადრის დაწესებულებებში ქალაქის ნარჩენების წყაროსთან სპარირების სისტემის პილოტური პროგრამის განხორციელება.

2.ქალაქის, პლასტიკის, მინის, მეტალის სპარირების მინიმალური მაჩვენებლის განსაზღვრა.

შედეგი: სპარირების სისტემის დანერგვა და წლიური მაჩვენებლის მიღწევა

ინდიკატორი: საჯარო სკოლების და საბავშვო ბაღების რაოდენობა, სადაც დანერგულია სპარირების სისტემა.

პასუხისმგებელი: ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის მერია, ა(ა) იპ ,, ოზურგეთის მუნიციპალური მომსახურების ცენტრი“ საკანონმდებლო ბაზა:

ნარჩენების მართვის ეროვნული სტრატეგია.

ნარჩენების შერეობა და ტრანსპორტირება. (მუნიციპალიტეტის სპარირებული შერეობის სისტემის ეტაპობრივი დანერგვის ვალდებულება ეკისრებათ 2019 წლიდან).

როგორც ჩანს მუნიციპალურ ნარჩენებში ყველაზე დიდი წილია ორგანული ნარჩენები, რაც იძლევა საშუალებას, მომავალში მისი რეციკლირების პროცესი დაიწყოს.

ამონარიდი,, მიმდინარე წელს ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის მერიამ მოიგო იპონიის საელჩოს გრანტი 70 000 ამერიკული დოლარის ოდენობით, რითაც მოხდება ნაგავშენებისა და სპარირებისათვის საჭირო ურნების შექმნა. ხოლო 2020 წლის ბიუჯეტში, 2019 წლის თავისუფალი ნაშთების ასახვის დროს გათვალისწინებულია 20 000 ლარის ასახვა, რომლითაც განხორციელდება პლასტიკის საპრესი დანადგარის შექმნა სპარირებული პლასტიკის ნარჩენებისთვის.“ ოსიკო თოთბაძე, ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის მერია 169 54 169 54-0-2-201912311208 31/12/2019

ექსპერტის დასკვნა: კომპლექსური ნაგავშენების და სპეციალური ნაგვის ურნების შექმნა, ხელს შეუწყობს ნარჩენების სპარირების კუთხით დაგეგმილი ღონისძიებების ეფექტურ წარმართვას. პანდემიასთან დაკავშირებით საზღვრების ჩაკეტვის გამო ვერ ვერავრებით ვერ მოხერხდა საჭირო ტექნიკისა და დანადგარების შექმნა. ასევე ვერ მოხერხდა პლასტიკის საპრესი დანადგარის შექმნა სპარირებული პლასტიკის ნარჩენებისთვის“, **წყარო:** გ/121 121-011-2-202006151418 . 15/06/2020, ა(ა) იპ ,, ოზურგეთის მუნიციპალური მომსახურების ცენტრი“. ვერ ვერავრებით ვერ მოხერხდა საჭირო ტექნიკისა და დანადგარების შექმნა.

ექსპერტის დასკვნა: კომპლექსური ნაგავშენების და სპეციალური ნაგვის ურნების შექმნა, ხელს შეუწყობს ნარჩენების სპარირების კუთხით დაგეგმილი ღონისძიებების ეფექტურ წარმართვას. პანდემიასთან დაკავშირებით საზღვრების ჩაკეტვის გამო ვერ ვერავრებით ვერ მოხერხდა საჭირო ტექნიკისა და დანადგარების შექმნა. ასევე ვერ მოხერხდა პლასტიკის საპრესი დანადგარის შექმნა სპარირებული პლასტიკის ნარჩენებისთვის“, **წყარო:** გ/121 121-011-2-202006151418 . 15/06/2020, ა(ა) იპ ,, ოზურგეთის მუნიციპალური მომსახურების ცენტრი“. ვერ ვერავრებით ვერ მოხერხდა საჭირო ტექნიკისა და დანადგარების შექმნა.

ექსპერტის დასკვნა: კომპლექსური ნაგავშენების და სპეციალური ნაგვის ურნების შექმნა, ხელს შეუწყობს ნარჩენების სპარირების კუთხით დაგეგმილი ღონისძიებების ეფექტურ წარმართვას. პანდემიასთან დაკავშირებით საზღვრების ჩაკეტვის გამო ვერ ვერავრებით ვერ მოხერხდა საჭირო ტექნიკისა და დანადგარების შექმნა. ასევე ვერ მოხერხდა პლასტიკის საპრესი დანადგარის შექმნა სპარირებული პლასტიკის ნარჩენებისთვის“, **წყარო:** გ/121 121-011-2-202006151418 . 15/06/2020, ა(ა) იპ ,, ოზურგეთის მუნიციპალური მომსახურების ცენტრი“. ვერ ვერავრებით ვერ მოხერხდა საჭირო ტექნიკისა და დანადგარების შექმნა.

ინფორმაციის უზრუნველსაყოფად მნიშვნელოვანია ქმედითი ნაბიჯების გადადგმა, რათა ნარჩენების წარმოქმნელებმა გადახდილი მოსაკრებლის

მეშვეობით უზრუნველყონ გაწეული ხარჯების ნაწილობრივი ან სრული დაფინანსება.

მუნიციპალიტეტის მთელ ტერიტორიაზე დაფიქსირებულია 1462 ოურიდიული ობიექტი (მუდმივი, სეზონური), მათ შორის 281 სეზონური, რომელთაც გაფორმებულია ხელშეკრულებები. 1 ოქტომბრის მდგომარეობით საზნის ანგარიშზე ჩარიცხულია 175300 ლარი. **წყარო:** 15773 15773-0-2-201912061214

ამოცანა 6.2 კერძო სამართლის სარეზერვუარო სრულად ამოღების სისტემის შემოღება, 2019 წელი

გასატარებელი ღონისძიება: 1. კერძო სექტორისთვის დასუფთავების მოსაკრებლის ტარიფის გაანგარიშება

2. მოსაკრებლის შეგროვების ეფექტიანი სისტემის შექმნა

შედეგი: სუბსიდირების შემცირება

ინდიკატორი: მუნიციპალური ბიუჯეტიდან სუბსიდირების შემცირების პროცენტული მაჩვენებელი

პასუხისმგებელი: ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის მერია, ა(ა) იპ ,, ოზურგეთის მუნიციპალური მომსახურების ცენტრი“

ამონარიდი: მიმდინარე წელს ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის მერიამ მოიგო იპონიის საელჩოს გრანტი 70 000 ამერიკული დოლარის ოდენობით, რითაც მოხდება ნაგავშენებისა და სპარირებისათვის საჭირო ურნების შექმნა. ხოლო 2020 წლის ბიუჯეტში, 2019 წლის თავისუფალი ნაშთების ასახვის დროს გათვალისწინებულია 20 000 ლარის ასახვა, რომლითაც განხორციელდება პლასტიკის საპრესი დანადგარის შექმნა სპარირებული პლასტიკის ნარჩენებისთვის.“ ოსიკო თოთბაძე, ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის მერია 169 54 169 54-0-2-201912311208 31/12/2019

ექსპერტის დასკვნა: სამოქმედო გეგმის მიხედვით არსებული სისტემის დაფინანსების ძირითად წყაროს წარმოადგენს მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტიდან გაცემული სუბსიდია. ასევე ფინანსდება „ნაწილობრივ დასუფთავების მოსაკრებლის მეშვეობით.“ **წყარო:** გ/121 121-011-2-202006151418 . 15/06/2020, ა(ა) იპ ,, ოზურგეთის მუნიციპალური მომსახურების ცენტრი“.

ნარჩენების მართვის ერთ ერთი ძირითადი პრინციპია „**დამინტერესებული ისღის“.**

„ნარჩენების მართვის კოდექსი“ თავი I. მუხლი V- 2 ბ პუნქტის თანახმად: ნარჩენების წარმოქმნელი ან ნარჩენების მფლობელი ვალდებულია გაილოს ნარჩენების მართვასთან დაკავშირებული ხარჯები;

აღნიშნულის უზრუნველსაყოფად მნიშვნელოვანია ქმედითი ნაბიჯების გადადგმა, რათა ნარჩენების წარმოქმნელებმა გადახდილი მოსაკრებლის

მეშვეობით უზრუნველყონ გაწეული ხარჯების ნაწილობრივი ან სრული დაფინანსება.

მუნიციპალიტეტის მთელ ტერიტორიაზე დაფიქსირებულია 1462 ოურიდიული ობიექტი (მუდმივი, სეზონური), მათ შორის 281 სეზონური, რომელთაც გაფორმებულია ხელშეკრულებები. 1 ოქტომბრის მდგომარეობით საზნის ანგარიშზე ჩარიცხულია 175300 ლარი. **წყარო:** 15773 15773-0-2-201912061214

06/12/2019, ალექსანდრე სურგულაძე, მუნიციპალიტეტის მერიის მოვალეობის შემსრულებელი

2020 წლიდან უნდა დაწყებული იყოს მოსახლეობიდან დასუფთავების ხარჯების ამოღება(საგარეოდაც ერთ სულზე 40 თეთრი), ტარიფი საკმაოდ დაბალია, რადგან ეს ტვირთად არ დასწევს მოსახლეობას, მაგრამ კორნაფირუსის პანდემიის გამო პროცესის დაწყება გადაიდო .

ამონარიდი წერილიდან: 2020 წლიდან დაგეგმილია(პირველ ეტაპზე)

ქოზურგეთის მოსახლეობიდან დასუფთავების მოსაკრებლის ამოღება. სულ აღრიცხვაზე აყვანილი არის 4095 მოსახლე. მოსახლეობისთვის დასუფთავების მოსაკრებლის ინფორმაციის დროულად მიწოდების მიზნით შექმნილია ერთიანი ელექტრონული ბაზა, რომელიც უზრუნველყოფს გადასახადის ოდენობის შ შ შეტყობინებას. დასუფთავების მოსაკრებლის გადახდის გამარტივების მიზნით დაიღო ხელშეკრულება კლირინგ ვეგუთან (საქართველოში მოქმედი ბანკების გაერთიანება) ,რის საშუალებითაც მოსახლეობას შესაძლებლობა ექნება დასუფთავების მოსაკრებლის გადასახადი გადაიხადოს ქოზურგეთში არსებული ყველა „ფი აპარატი“.

მეშვეობით უზრუნველყონ გაწეული ხარჯების ნაწილობრივი ან სრული დაფინანსება.

მუნიციპალიტეტის მთელ ტერიტორიაზე დაფიქსირებულია 1462 ოურიდიული ობიექტი (მუდმივი, სეზონური), მათ შორის 281 სეზონური, რომელთაც გაფორმებულია ხელშეკრულებები. 1 ოქტომბრის მდგომარეობით საზნის ანგარიშზე ჩარიცხულია 175300 ლარი. **წყარო:** 15773 15773-0-2-201912061214

ინფორმაციის უზრუნველსაყოფად მნიშვნელოვანია ქმედითი ნაბიჯების გადადგმა, რათა ნარჩენების წარმოქმნელებმა გადახდილი მოსაკრებლის

მეშვეობით უზრუნველყონ გაწეული ხარჯების ნაწილობრივი ან სრული დაფინანსება.

მუნიციპალიტეტის მთელ ტერიტორიაზე დაფიქსირებულია 1462 ოურიდიული ობიექტი (მუდმივი, სეზონური), მათ შორის 281 სეზონური, რომელთაც გაფორმებულია ხელშეკრულებები. 1 ოქტომბრის მდგომარეობით საზნის ანგარიშზე ჩარიცხულია 175300 ლარი. **წყარო:** 15773 15773-0-2-201912061214

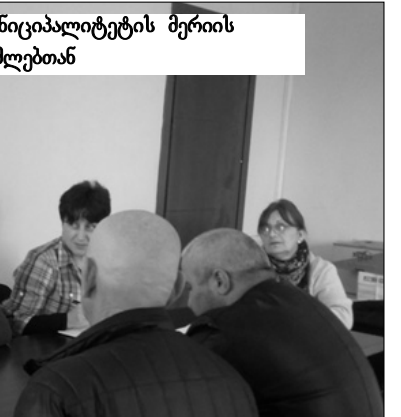
P.S. ცვლილება კანონმდებლობაში: 2020 წლის 15 ივლისს საქართველოს პარლამენტმა მესამე მოსმენით მხარი დაუჭირა „ნარჩენების მართვის კოდექსში“ ცვლილებებს, რომლის მიხედვითაც ნარჩენებით

გარემოს დაბინძურების შემთხვევაში იზრდება ვარიანტების რაოდენობა, კერძოდ: სახლიდან 2კმ-მდე ნაგვის გადაყრა 100 ლარის ნაცვლად 200 ლარით დაჯარიმდება, ავტომანქანიდან იფიქსირდება- 250 ლარით.

საქციები შეკრდება ასევე ოურიდიული პირებისთვის;

საბურავების, სამშენებლო და საშენობლო ნარჩენების უკანონო განთავსებაზე, ასევე სახიფათო ნარჩენების შემთხვევაში, საქციები 4-ჯერ იზრდება(კანონპროექტის ავტორი

პარლამენტის წევრი გოგა გულორდავა. კანონი ძალაში შევა ივლისის თვის ბოლოს . ექსპერტების აზრით, „ვაარიანტების გაზრდა გარემოს დაცვისთვის ეფექტიანი მექანიზმი იქნება“

ინფორმაციის წყარო: TV IMEDI, გადაცემა „ ქრონიკა“ 15. 17. 2020

მასალა მოამზადეს: ძალადობისაგან დაცვის ეროვნული ქსელის გურიის რეგიონალური კომიტეტი, ზაირა ბერიძე „საქართველოს მწვანეთა მოძრაობა/ დედამიწის მეგობრები“, ექსპერტი გარემოს დაცვის საკითხებში, თეიმურაზ კეპულაძე

თენგიზ ქუტიძე

სულთანა

შალვა (შუქრი ბაბრიძე)

კაცი, რომელიც მხოლოდ ქალაქს კი არა, ყველას, თითოეულ ჩვენგანს დააკლდა

წლებადღეული 22 ივლისი შავ, მძიმე დღედ შვეა ოზურგეთის ისტორიაში. ამ დღეს მოულოდნელად გამოგვაკლდა მართლაც ღირსეული პიროვნება შალვა (შუქრი) ბაბრიძე, კაცი, რომელიც მხოლოდ ქალაქს კი არა, ყველას, თითოეულ ჩვენგანს დააკლდა.

ტყუილია, უნაკლო ადამიანი არ არსებობს! აგერ არ გვყავდა, ჭირსა და ლხინში გვერდით არ გვედგა?! ადამიანი, რომელიც სიკეთედ იღვრებოდა, სამსახურში, სამეგობროში, სამეზობლოში ბოლომდე ისარჯებოდა და ისარჯებოდა. კი, შუქრი იყო ასეთი კაცი!!!

ვუთანაგრძობთ მშობლებს, სახელდებულ მეცნიერებს - ქალბატონ ვილდა ლოლაძესა და ზაურ გაბრიძეს, მეუღლეს - ქალბატონ მაიას, ერთადერთ დას - თამარს, სანიმუშო შვილებს - ზუკასა და თათას, რძალს - თათიას, შვილიშვილებს გეგასა და ნენეს, სიძეებს გოჩასა და გიორგის, ნათესავებს, მეგობრებს, მეზობლებს, ქალაქის მერიას, ზედამხედველობის სამსახურს, ოზურგეთსა და ოზურგეთელებს ამ განუმეორებელი პიროვნების მოულოდნელად გარდაცვალების გამო.

გაზეთი „ალიონი“

ვლადიმერ თამაზის ძე ცეცხლაძე

ლალო, შვილო, 6 წელი შესრულდება 28 ივლისს, რომ არ მყავხარ. ძნელია ჩემთვის შენი ყოველდღიური მოგონება. დედაშენი, შვილო, საუკუნეს უახლოვდება, სიცოცხლე შენთან ერთად იყო კარგი, რომ მყოლოდი, თორემ ჩემს სიცოცხლეს რა აზრი აქვს?

შენი ნიკუშა დიდი ბიჭი გაიზარდა, გახსენებს ხშირად.

არის გულჩათხრობილი. ნათიაა მისი დედაც და მამაც. ძალიან განიცდიან უშენობას. შენი და ნატო კი სულ შენს ხსენებაშია, საფლავზე ხშირად გაკითხავს. ალამაზებს შენს საფლავს. არ დაგტოვებ, შვილო, მარტოდ, მალე მოვალ შენთან.

შენი გულდამწვარი დედა ლამარა.

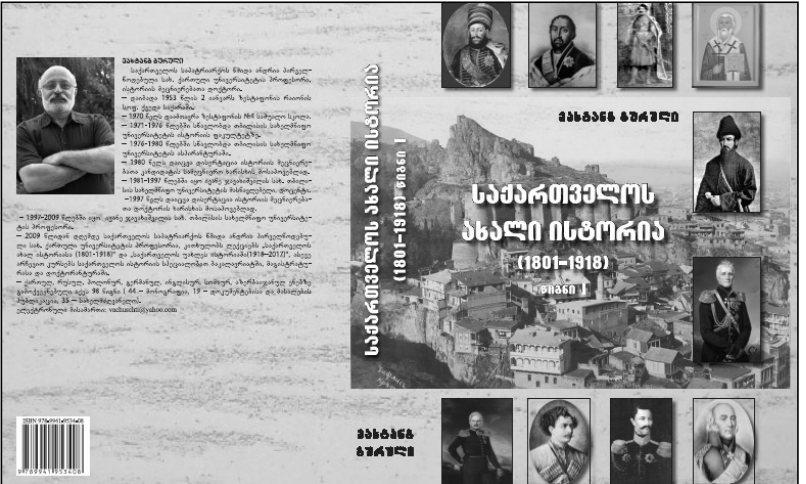
გარდაიცვალა სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა კანდიდატი, ანსამბლ „შიდეკაცას“ წევრი, ოზურგეთის კოლორიტი ბადრი ილიას ძე ინგოროყვა.

გაზეთი „ალიონი“ ღრმა მწუხარებით იუწყება მეგობრის, ღირსეული ოზურგეთელის ბადრი ილიას ძე ინგოროყვას გარდაცვალებას და თანაუგრძნობს განსვენებულის ოჯახს.

პოლიტიკური და სოციალური პიროვნება საქართველოში

იზამტყვამა მასკალუზიური უფლები

XIX საუკუნის 90-იან წლებში მან ასეთ მტრად სომხები მიჩნია, რადგან თვლიდა, რომ ოსმალეთს და რუსეთის იმპერიებში დაწვებული სომეხთა ერთგული მოძრაობის გაერთიანება და „დიდი სომხეთის“ იდეის განხორციელება რუსეთისათვის საშიშროებას წარმოადგენდა. ველიჩკოს წერილებში ხშირად შეხვდებით ქართველების, როგორც რუსების ერთგული ერის და სომხების, როგორც რუსების მტრების, დაპირისპირებას. ამ დაპირისპირებაში ბევრი წინააღმდეგობა და არამეცნიერული დასკვნა, გაპარული, მაგრამ სრულიად გარკვეული პოლიტიკური მიზნისათვის მებრძოლ ვასილი ველიჩკოს მხოლოდ ამ შედარებულ მძლავრ ექვეტი ანტირუსებს და არა - ისტორიული პროცესის მეცნიერული არგუმენტაციით გამყარება. ამაში ადვილად დაერწმუნდებით, თუ ვასილი ველიჩკოს წიგნიდან ავტორისეულ განზოგადებებსა და დასკვნებს გავცნობთ.

ადამიანებსაც კი შეიძლება ამ საკითხთან დაკავშირებით სხვადასხვა შეხედულება გასჩნდეთ. ამ ადამიანების ნაწილი მიიჩნევდა, რომ კავკასიაში, კავკასიელ ხალხებში „ყველაფერი უცხო, თუნდაც ღირსშესანიშნავი, პირისგან მიწისა უნდა აღიფაროს, თუ იგი საკმაოდ სწრაფად და უკვალოდ არ ერწყმის ჩვენს სახალხო-სახელმწიფოებრივ სტიქას“. ველიჩკო ასეთ შეხედულებას არასწორად, საზიაროდ მიიჩნევს: „ამ სასტიკ შეხედულებას მე უწუროვად გერმანულს და არა - რუსულსიგი ეწინააღმდეგება რუსეთის მსოფლიო იდელებს და არღვევს რუსეთის სულიერების საიმედო საფუძვლს და, ამდენად, პოლიტიკურ ძლიერებასაც.“ ვასილი ველიჩკოს აფიქრებდა ამ შეხედულების მოწინააღმდეგეთა მოსაზრებანი, რომ რუსეთს კავკასიაში ყოველგვარ რუსულზე უნდა ეთქვა უარი, რაც, მისი აზრით, აუცილებლად დაღუპავდა რუსულ საქმეს კავკასიაში. ველიჩკო თვლიდა, რომ ასეთი შეხედულების მატარებლები „რუსები არ იყვნენ“ ველიჩკო თვლიდა, რომ ამ ადამიანების პოზიციის გამართლება იმით, რომ რუსები „დიდ და ძლიერ ხალხს“ წარმოადგენდნენ, არ შეიძლებოდა, დიდმა ხალხმა მით უფრო უნდა შეძლოს ერისა და სახელმწიფოს სასიცოცხლო ინტერესების დაცვა. ვასილი ველიჩკო აღნიშნავდა, რომ რუსეთის საზოგადოების განათლებული ნაწილისთვისაც კი კავკასია „მტანჯველი გამოცანა“ და მისი შეუცნობლობა იმის მუწყებელი იყო, რომ

რუსული საზოგადოება ვერაღ „სხვისი სიტყვებისა და წარმოდგენების მონიშნა“ იძულებულია. წიგნის შესავალ ნაწილს ვასილი ველიჩკო ასე ამთავრებს: „კავკასია დიდი აკადემია, ყოველგვარი ბუნებრივი ლაბორატორიით, რომლებიც დამკვირვებლებსა და მკვლევარებს დამოუკიდებელი დასკვნებისათვის დიდ ასპარეზს აძლევს“.

წიგნის მეორე თავში - „წარსულის ხასიათი“-ვასილი ველიჩკო აღნიშნავს, რომ კავკასიაში სხვადასხვა ხალხი(ტომი) ცხოვრობს, რომელთაგან სახელმწიფოებრივი ცხოვრების ყველაზე დიდი ნიჭი(უნარი) ქართველებს აღმოაჩნდა, თუმცა მათაც ვერ შეძლეს სახელმწიფოს შექმნა ამ სიტყვის სრული მნიშვნელობით ამით ხსნის ველიჩკო იმას, რომ XIX საუკუნის დამდეგისათვის, ქართველების გარდა, კავკასიაში სახელმწიფოებრიობა არც ერთ ხალხს არ ჰქონია.

ვასილი ველიჩკო კავკასიის დაყოფასა და მის ათვისებას უდიდეს სახელმწიფოებრივ მნიშვნელობას ანიჭებდა და ამ თვალსაზრისით პირველ დიდ მოღვაწედ კავკასიის მთავარმართებელ ალექსეი ერმოლოვს მიიჩნევდა(1816-1827). ალექსეი ერმოლოვის დიდ შეცდომად ველიჩკო კავკასიაში გერმანეთა ჩამოსახლებას და მათი კოლონიების შექმნას თვლიდა, ისევე, როგორც კავკასიის მთავარმართებელ ივან პასკევიჩის (1827-1831) დიდი შეცდომა, მისი აზრით, ოსმალეთიდან კავკასიაში სომეხთა გადმოსახლება იყო. ველიჩკოს აზვარი განწყობილების მიზანი ნათელია: გერმანელებმა და სომხებმა კავკასიაში რუსების საარსებო სივრცე შეზღუდეს და ხელი შეუშალეს რუსულ კოლონიზაციას. სამაგიეროდ, ველიჩკო კეთილი სიტყვით იხსენებს კავკასიის მფინანსავალ მიხაილ ვირონცოვს (1844-1854), რომლის დროსაც რუსული კოლონიზაცია გაძლიერებული ტემპით მიმდინარეობდა.

ავტორი დიდი მონდობით ეძიებს საქართველოში ანტირუსული განწყობის ჩასახვის მიზეზებს. მისი აზრით, ქართველებში ამგვარი განწყობილება გადმოსახლებულმა პოლინელებმა გაა-

გაზრდამა; დასაწყისი გაზეთი „ალიონი“ №16-17

ღვევს, რაც 1832 წლის შეთქმულების ორგანიზებაში გამოძღვანდა. ამ მცდარი აზრის დასაბუთებას ველიჩკო არ ცდილობს, რადგან იგი მისთვის უცვლელი ჭეშმარიტებაა.

კავკასიაში ახალი პოლიტიკური კურსის იდეოლოგი დაინტერესებული იყო რუსეთის საიმპერატორო კარისა და კავკასიის კოლონიური ადმინისტრაციის მიერ დამუშავებული შეცდომების დადგენით და არ მალავდა, რომ პეტერბურგში სხვადასხვა თანამდებობის პირებმა ასეთი შეცდომები მრავლად დაუშვეს. ველიჩკოს აზრით, იყვნენ ისეთი სახელმწიფო მოღვაწეები, რომელთაც სწორად ესმოდათ კავკასიაში რუსეთის პოლიტიკის მიზნები. და რადგან მოულოდნელიც უნდა იყოს, ასეთ მოღვაწედ იგი კავკასიის სასწავლო ოლქის მზრუნველ კირილ იანოვსკის მიიჩნევდა. ველიჩკო თვლიდა, რომ კირილ იანოვსკი მღვდრად იბრძოდა განათლების სფეროში ცრუკლასიკური სისტემის მფრე ველიჩკოს შერბილებისათვის. ცხადია, ველიჩკო არაფერს ამბობს კირილ იანოვსკის ანტიქართულ საგანმანათლებლო პოლიტიკაზე, რომელიც მას კავკასიაში რუსეთის დამკვიდრების აუცილებელ პირობად მიიჩნდა.

წიგნიდან განსაკუთრებით საინტერესოა შესამე და მესუთე თავები. ველიჩკო წერს, რომ რუსებსა და ქართველებს დიდი სულიერი სახლოვე აკავშირებდა. ეს კავშირი განამტკიცეს ქართველებმა რუსული დროის ქვე ბრძოლის ველზე გამოჩენილი სიმამციო.საერთო საქმის, შესამე რომის მსოფლიო მნიშვნელობის იდეის ხორცშესხმის, მართლმადიდებლური კულტურისათვის დაღვრილი რაინდული სისხლის ნაკადებით. სანამ ჩვენ ეს მიზანი გვწამს, ქართველებს უნდა ვუყურებდეთ, როგორც ძმებს მკირე აზაში რუსეთის ზემოთ ხსენებული მისიის განხორციელებაში, ველიჩკოს აზრით, ქართველებს მნიშვნელოვანი როლი უნდა შეესრულებინათ. რადიკალურად განსხვავებულია სომხების ველიჩკოსეული დასასიათება: „სომხების შესახებ ძველთაგანვე ცუდი აზრი ჩამოყალიბდა და ეს, თავისთავად ცხადია, საფუძველს მოკლებული არ არის. სხვაგვარად მიუღ

როგ ხალხებს და, ისიც სხვადასხვა ეპოქაში, ასეთი აზრი არ შეეძენებოდა.“ ველიჩკო განსაკუთრებით ცუდადა განწყობილი სომეხი ერის მმართველი ზედაფნის მიმართ და მას „უსულგულო წინამძღოლს“ და „პოლიტიკან მწვერვლებს“ უწოდებს.

ვასილი ველიჩკო ამტკიცებდა, რომ ქართველებში ანტირუსული სეპარატისტული მოძრაობა სუსტი იყო, ხოლო სომხებში - ძლიერი. როგორც ვხედავთ, პოლიტიკური მიზნით ველიჩკომ მთლიანად გააყალბა XIX საუკუნის ქართული ერთგული მოძრაობის არსი, რომელიც მკვეთრი ანტირუსული განწყობილებით გამოირჩეოდა და მიუღი არსებით ეწინააღმდეგებოდა რუსეთის კავკასიურ პოლიტიკას. ველიჩკო განათლებული ადამიანი იყო და კარგად იცოდა, რომ მას ობონტები ამ მცდარ დასკვნას არ აპატებდნენ. ამიტომ იყო, რომ იგი არ უარყოფდა საქართველოში სეპარატისმის არსებობას, მაგრამ იქვე დასძინდა, რომ ქართული სეპარატისმში კავკასიის კოლონიური ადმინისტრაციის შეცდომების შედეგი იყო. დასლოებით იგივე აზრია გატარებული ველიჩკოს შემდეგ სიტყვებში: „ქართველებს უყვართ დარწმუნებით წარმოთქვან სიტყვა ერთგული ქვეშევრდომი, რაც კავკასიის სიმბოლურ ენაზე ხელმწიფისადმი თავდადების აღიარებას ნიშნავს, მაგრამ მათ კავკასიის ხელისუფლებისადმი მორჩილება არ სურთ“. ქართველებისაგან განსხვავებით, ველიჩკო სომხებს მიიჩნევდა უცხო მხრიდან მოსულედა, რომლებიც განასახიერებდნენ „ბოროტ ძალებს“. ველიჩკოს აზრით, სომხები დამნაშავენი იყვნენ იმაში, რომ მხარს უჭერდნენ რუსეთში კონსტიტუციური წყობილების შემოღებას, რასაც სახელმწიფოში დიდი ქაოსი მოჰყვებოდა.

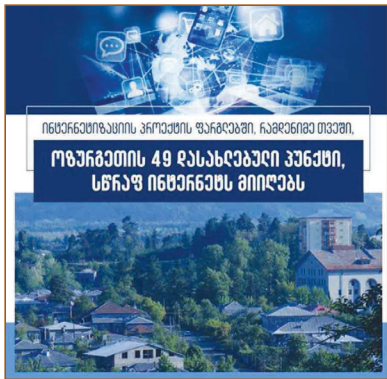
მასტანგ გურული (გაგრძელება იქნება) (განტანგ გურული, საქართველოს ახალი ისტორია (1801-1918), წიგნი 3, გვ.85-87)

ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის 49 სოფელი მაღალი ხარისხის სწრაფ ინტერნეტს მიიღებს

23 ივლისს, მთავრობის ადმინისტრაციამ მთავრობის სხდომა გაიმართა. მინისტრთა კაბინეტმა დღის წესრიგით გათვალისწინებული 8 საკითხი განიხილა. ერთ-ერთ საკითხად ოზურგეთის მუნიციპალიტეტში ინტერნეტ-ზონის საკითხი განიხილეს.

როგორც საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა **გიორგი გახარია**მ განახილა, რამდენიმე თვეში ოზურგეთის 49 დასახლებული პუნქტი, სადაც 8 500 ოჯახზე მეტი ცხოვრობს, მაღალი ხარისხის, სწრაფ ინტერნეტს მიიღებს.

პროექტი იძლევა ისეთ ფართოზონიან მომსახურებებთან წვდომის შესაძლებლობას, როგორც

ბიცაა: ელექტრონული განათლება, ელექტრონული მმართველობა, ელექტრონული კომერცია და სხვა თანამედროვე სერვისები - ნებისმიერ რეგიონში, სადაც აქამდე მსგავსი მომსახურება არ ყოფილა.

გურიაში ბენეფიციარებს 40 ახალი ეტლი გადაეცათ

გურიაში ბენეფიციარებს განსაკუთრებული საჭიროების მქონე პირებისთვის განკუთვნილი ეტლები გადაეცათ. 40 ახალი ეტლი რეგიონში საერთაშორისო ორგანიზაციამ „საქართველოს ქალები მშვიდობისა და სიცოცხლისათვის“ ჩამოიტანა.

გურიის სახელმწიფო რწმუნებული ზურაბ ნასარაია, მოადგილესთან ქეთევან მოისწრაფეშვილთან და ოზურგეთის მერის მოადგილე ირაკლი სირაძესთან ერთად, ოზურგეთის სოფლებში, ბენეფიციარებს სახლში ესტუმრა და ეტლები გადასცა.

რწმუნებული ადგილზე გაეცნო არსებულ ვითარებას და მათი საჭიროებების შესახებ ინფორმაცია მოისმინა.

„ბენეფიციარებს ეტლები ინდივიდუალურად, წინასწარ შესწავლილი ზომებისა და საჭიროების მიხედვით შეეურჩიეთ. ჩვენ, ასოციაციასთან კოორდინირებული მუშაობით, მსგავს დახმარებას მომავალში სხვა პირებსაც გაუწევთ და მათი პირობების გაუმჯობესებაზე ვიზრუნებთ“ - განაცხადა **ზურაბ ნასარაიამ**.

2014 წლიდან - დღემდე რეგიონის მასშტაბით 700 - მეტი ეტლი დარიდა.

ბახვის საჯარო სკოლა განახლებული უმკვდარა ახალ სასაფარო ფელს

ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის, სოფელ ბახვის საჯარო სკოლის მოსწავლეები ახალი სასაფარო ფელიდან რეაბილიტირებულ სკოლაში ისწავლიან. სკოლის სრული განახლებისთვის

საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროს საგანმანათლებლო ინფრასტრუქტურის სააგენტომ 1 125 818 ლარი გამოყო. სარეაბილიტაციო სამუშაოების ფარგლებში გათვალისწინებულია სკოლის გადასურვა, ეზოს შემოღობვა, გათბობის სისტემის დამონტაჟება, საკლასო ოთახების, სპორტული დარბაზის, დერეფნების შეკეთება და სველი წერტილების მოწყობა.

სკოლა იმერეთის ეპისკოპოსის გაბრიელ ქიქოძის მიერ 1870 წელს აშენდა და დღემდე მის სახელს ატარებს. სკოლის ამჟამინდელი შენობა 700 მოსწავლეს გათვლილი.

კომაანია „სამი ძეგლი“ მდინარე სუფსის ხეობაში მოსახლეობის პრობლემებს არად აბღებენ

მოსახლეობა ითხოვს სამართალს, საკუთარი უფლებების დაცვას, საყენ ფართობების გადარჩენას და კომპანიის ადგილმონაცვლებას. აქ სეობა ნადგურდება, გრეფელეთში სანაპირო ზოლი ვიწროვდება და ახლა იქ ქვა-ღორღს ყრიან. ამას ვაპროტესტებთ - ეუბნებოდა კახა ჩხარტიშვილს და კომპანიის კიდევ ერთ წარმომადგენელს ზაზა ჭანუყვამეს გარემოსდაცვითი ორგანიზაცია „ეკოს“ თავმჯდომარე **ირმა გორდელაძე**.

—ასეთი წყარუებისთვის ხელისუფლება არჩვენებზე მიიღებს პასუხს. გავვინადგურებს ჭალა-გარემო. ადარ ვეაქეს საძვარი, დაზიანდა საყენ ფართობები - ცხარობდა სილაურელი **მიხეილ ქლიფთაძე**.

— რამდენჯერ უნდა ამოიყვანონ და ჩაიყვანონ ეს ექსკავატორი მდინარე სუფსაში. ნახეთ რა უქნეს მდინარეს, ბოლო წყალდიდობის შემდეგ როგორ შეიკვალა რელიეფი. სოფლებში უძრავი ბეჭეა ჩამოსული თბილისიდან და სხვა ქალაქებიდან. როგორ ჩამოვლენ ამ მდინარეში? ვერ ხედავთ, როგორი ტალახიანი წყალი მიდის, მდინარეს ფსკერი გამოაკალეს — ამობდნენ ასალსოფლები (ბაილეთი) **ნატო და დიმიტრი დარჩიანი**.

მოსახლეობის აქციაზე იმყოფებოდნენ: სოფელ სილაურის მაჟორიტარი დეპუტატი **გიორგი კლაძე**, ოზურგეთის მერიის ტერიტორიული ერთეულების წარმომადგენლები სოფელ ბაილეთსა და სილაურში ზურაბ დარჩია და გიორგი ვანთოთელი.

სილაურის მაჟორიტარს მოუწია იმის „ახსნა“ კომპანიის წარმომადგენლებისთვის,

რომ იგი დეპუტატი იყო და ჰქონდა უფლება მოსახლეობის ინტერესების დაცვის.

— არასწორი სარამი. არ გაქვთ საბუთები ფოსფორში, მოსახლეობის პროტესტს არაფრად აბღებთ. 5 შპს-ის მამა ვარ და ჩემი სოფელი მტკივია. ვერ მოგვამთ უფლებას უპაწმინო საქმინაობის — ამბობდა **გიორგი კლაძე**.

გიორგი კლაძემ გავით „ალიონის“ კითხვას უპასუხა, თუ რატომ გაისმის პერიოდულად ადიკო იფანიშვილის სახელი.

— ადიკო იფანიშვილი არაფერ შუაშია. ესენი ქნან იმის ილუზიას, რომ თითქმის ადიკო მფარველობს ამით. არაა ეს კარგი საქციელი — გვითხრა გიორგი კლაძემ.

სანგრძლივი ურთიერთდაპირისპირების შემდეგ შედგა შეპირების შეთანხმება სილაურ-ბაილეთის მოსახლეობასთან, რომ ისინი მათ გასულ შაბათს შეხვდებოდა.

გავითის გამოშვების დღეს რედაქციაში სოფელ ბაილეთის ყოფილი წარმომადგენელი, პედაგოგი სპარტაკ მამულიაშვილი ესტუმრა.

— წლების წინ ერთ-ერთმა ფონდმა დავიფინანსა პროექტი მდინარე სუფსის აუზში ახალსოფლის მოსახლეობის საყენ ფართობების დასაცავად რამდენიმე განივი გაბიონის მოსაწყობად. მუშა ხელი ადიკო-ბრევი მოსაწყობდა. მდინარის აუზიდან ქვების ამოღების უფლება მოვიპოვეთ და მოვაწყვეთ გაბიონები. მოსახლეობა კმაყოფილი იყო, სუფსა ადარ უტყველა მათ ყანებს. რამდენიმე წლის წინ ერთ-ერთი ქვიშა-ღორღის კომპანია შემოვიდა და კარიერის არასწორი გამოყენების გამო გაბიონები მოიშალა.

მე არავის არ ვასწავლი რა გააკეთოს. მსგავსი გაბიონების გაკეთება ახლაცაა შესაძლებელი — გვითხრა მან.

ზღვის სანაპირო მყარი ნარჩენების ბარეში

23 ივლისს, დილაადრიან ოზურგეთის „სერვისცენტრის“ უფროსს თენგიზ ქუტიტესთან ერთად ურეკი-კაპრუანი-შეკვეთილის სანაპირო ზოლი მოვიარეთ. დიდ შრომას ეწევიან „სერვისცენტრის“ შეეზოვები, ტრაქტორისტები, მენავეები, რომლებიც ზღვით თუ მდინარეებით შემოტანილი მყარ ნარჩენებს აგროვებდნენ და გაჰქინდათ, რათა ზღვაზე ჩამოსულმა დამსვენებლებმა სუფთა გარემოში დაისვენონ.

7 დღის ამინდის პროგნოზი

მზა, ღრუბლი +19+29 27 ივლისი ორშაბათი	მზა, ღრუბლი +18+27 28 ივლისი სამშაბათი	წვიმა +18+24 29 ივლისი ოთხშაბათი	მზა, ღრუბლი +18+27 30 ივლისი ხუთშაბათი	მცირე წვიმა +18+26 31 ივლისი პარასკევი	მზა, ღრუბლი +19+28 1 აგვისტო შაბათი	ღრუბლი +18+27 2 აგვისტო კვირა